

OPINJONI

Dizinjatur tal- Bolol f'Malta u barra min xtutna

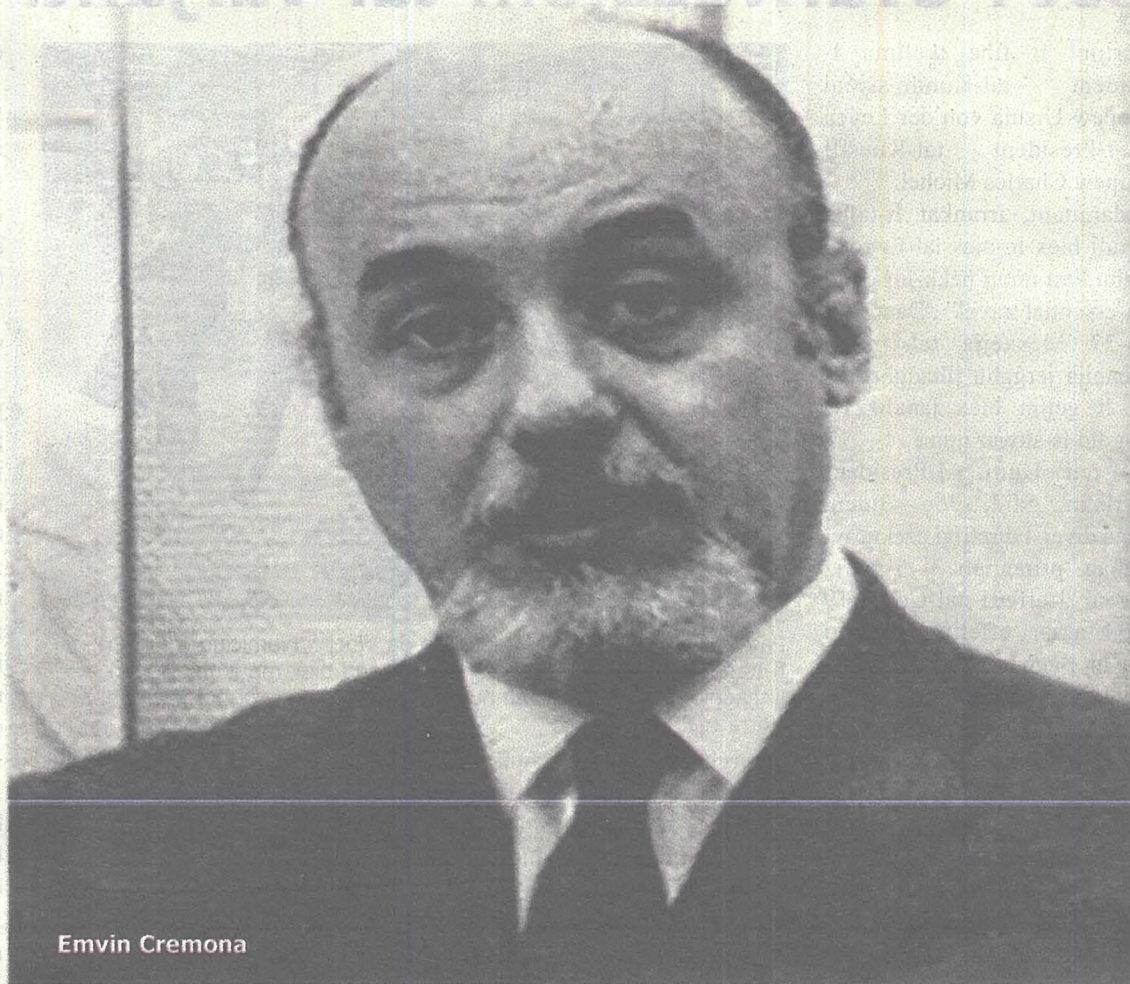
**Patri Hermann Duncan
O.Carm**

Emvin kif hu ismu fil-qosor Emanuel Vincent twieled fis-27 ta' Mejju 1919 fil-Belt Valletta. Hu meqjus bhala wiehed mill-aqwa artisti Maltin u disinjatur tal-bolol. Studja fl-Iskola tal-Arti Maltija u hareg il-Bolla speċjali tal- Indipendenza ta' Malta mill-Ingilterra fis- sena 1964. Studja fir-Regia Accademia di Belle Arte f'Ruma u fi Slade School University College f'Londra, u fl-Ecole Superior des Beaux Arts, Parigi. Bejn is-sena 1947 u s-sena 1960 ghallem fl-iskola tal-Arti.

Bosta mix-xoghlijiet tieghu jinsabu fil-Parroċa tal-Imsida u tal-Hamrun, fis- Santwarju Ta' Pinu u fil-Kappella tal-Ajruport Internazzjonali ta' Malta. Il-Gvern Malta ikkomisjonah biex jagħmel biċċa xogħol tal-Arti fin-New York fl-Amerka u fil-Kwartieri tal-WHO ġewwa Geneva. Fis-sena 1970 il-Kunsill tan-nisa pprezenta wahda mill-pitturi tieghu lir-Regina Elizabetta II.

Il-formazzjoni

Sas-sena 1936, Emvin studja fl-Iskola Umberto Primo, u fl-Iskola tal-Arti flimkien ma' shabu Willie Apap, Anton Inglott, Esprit Barthelet u Victor Diacono. L-ghalliem tieghu kienu Edward Caruana Dingli u Karmenu Mangion li t-tnejn haddnu l-istil klassiku u t-temperament romantiku. F'eta' zghira Emvin kien jiehu sehem fil- wirjiet ta' kull sena li kienet torganizza l-Malta Amateur Art Association. Fis-sena 1937 applika ghal scholarship tal- Gvern fejn inxexxielu jik-seb it- tielet post wara Willie Apap u Anton Inglott. Minkejja dan it-tfakkil, xorta wahda ghamel hiltu biex jagħmel il- kors f'Ruma taht Carlo Siviero bejn is-sena

Emvin Cremona

1938 u s-sena 1940. Hass gibda lejn l-Ispiritwalita' ta' Anton Inglott. Dawn iz- zewg artisti zghazagh regghu lura Malta qabel ma l-Italja fethet l-attakk fuq Malta f'Gunju tas- sena 1940. Wara l-kors ta' Parigi, rega gie Malta fis-sena 1948, u rraprezenta lil pajjizna għall-ewwel darba fil- Venice Biennale fis-sena 1958.

Huwa kien mizzewweg lil Lilian imwiolda Gatt u kellu erbat itfal. Billi kien artist religjuż, lahaq Kavallier tal-Ordni Pontificju ta' San Silvestru. Rebaħ ukoll middalja tad-deheb mis-soċjeta' tal-Arti Manifattura u tal-Kummerċ, u fis-sena 1971, ha midalja ohra mill-Kunsill Civiku Malti. Kien id-disinjatur ewlieni tal- bolol Maltin kif diga'

rajna fl-ahhar tal-hamsinijiet, fis-sittinijiet u fis-sebghinijiet. Iddisinja wkoll paviljun Malti f'Osoka fil-Gappun fis-sena 1970. Cremona ha sehem ukoll f'erba wirjiet personali u dahal ukoll b'xoghlijiet ġewwa Venezja, Ruma, Londra, Edinburgh, Anzio, Monte Carlo u Amsterdam. Għandu xoghlijiet ta' pitturi fis-soqfa tal-knejjes. Xogħol ieħor jinsab fil-kamra prinċipali tal-Bank Ċentrali Malti fil-Belt Valletta. Kien famuż ukoll fil-kompozzjonijiet artistici magħmulin fuq il- karta mqasqsa.

Mitt sena minn twelidu

Biex jtfakkar il-mitt sena minn twelidu kienet saret wirja fil-Muzej tal-Posta Maltija fejn intwerew xoghlijiet estensivi li juru t-talent tekniku u l-kapaċita' tieghu tul erbgħin sena. Biċċa qasam ohra zghira tal-wirja kienet iddikata għad- disinn tal- Bolol li kien johrog għal Milied. Sena wara igifieri din is-sena li qedghin fiha tfakkar il-mija u wiehed sena minn twelidu u bintu Anna Cremona qasmet xi esperjenzi personali dwar missierha mal-familja fejn qalet li kien ipingi kemm xeni religjuzi kif ukoll profani fuq in- natura. Ipprogetta ukoll id- disinnijiet fuq il- palk, tish ta' ġewwa, għamara u prodotti artifizjali. Jibqa l-aktar magħruf għal- bosta pitturi tal- knejjes madwar Malta u Ghawdex, u għall-ammont konsiderevoli tal-bolol li hadem bejn is-sena 1950

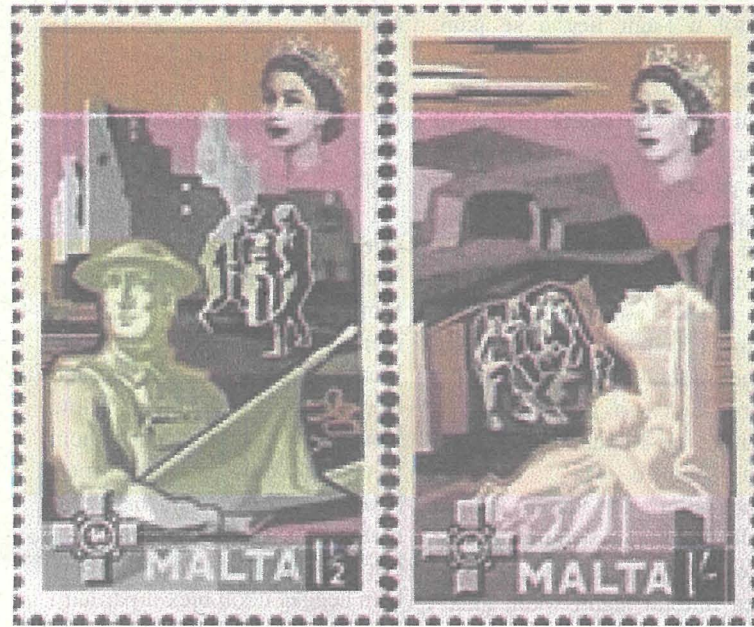
u s- sena 1980 li bihom kiseb fama internazzjonali. U mill- bolol kellhom tigdid fit-tifsira tagħhom, li laqat lill-pajjizi oħrajn fosthom lill-Ingilterra.

Għandu xi xoghlijiet oħrajn mhux magħrufa bizżejjed minkejja li jinsabu f'postijiet prinċipali bhal bieb il-kbir li qiegħed fil-knisja ta' Omm il- Parir it-Tajjeb- ġewwa Paceville. Il-Bank Ċentrali għandu affarijiet fiċ-ċokon li saru madwar is- sena 1960, u hwejjeġ magħmulin bil-pinna u l-linka fuq tabella tal-

karti. Kien meqjus mill-familja tieghu bhala bniedem ta' karattru ferriehi u li dejjem juri interess f'dak kollu li kien isir f'pajjizu u barra minn xtutna. Bintu tiftakru wkoll fl-istudio tieghu bir-radju fuq xi stazzjon Taljan. Kien iħobb jahdem go daru biex ma jitbiegħedx mill-familja. Kien japprezza l-prezenza tagħna madwaru u jigbor l-opinjonijiet tagħna dwar xogħlu. Kien jahdem l-aktar meta ma sabx nies biex itellfuh. Mhux l-ewwel darba li hadem matul il-lejl waqt li l-oħrajn kienu reqdin biex item xi biċċa xogħol li kellu.

L-ufficju tieghu tal- arti kien jokkupa zewg sulari f'daru, u b'hekk kellu ftit spazju għall-familja li kellha erbat itfal. B'hekk il- post fejn kienu jghixu kien nieqes fil- kobor għax kien iservi bhala zieda fl- istudio tieghu bit- tili tal- pitturi jistrieħu mal-hitan u saħansitra fil- kmar tas-sodda. Dan l-istudio kien iħares lejn il-Port il-Kbir qrib il-Barakka ta' Fuq. Il- knisja tal-Liesse kellha dehra majestuza u ta' spiss kienet ikkaratterizzata fil-pitturi tieghu. Bhala għalliem tal-pittura fl- Iskola tal- Arti, hu kien iħobb igieghel lill-istudenti tieghu isawru proġetti fit-tizjin tat- teatri taċ- ċinema u fil-karrijiet tal- kar-nival. Fit-tfulitu kellu jagħzel liema xogħol xtaq iwettaq jew biex jidderiegi orkestra, kok jew fl-ahhar artista; sar artist kif nafu, madankollu għazel ix-xogħol ta' kok bhala passatemp.

Huwa għadda għal hajja ta' dejjem fil- 31 ta' Jannar tas- sena 1987. Tajjeb li nsemmgħu wkoll li l-ghaziz ibnu Marco Cremona mexa fuq il-passi ta' missieru.

Bolol ta' Emvin Cremona

Pittura ta' Emvin Cremona